

2019-03-21
S2019/01376/FST (delvis)

Socialdepartementet

Myndigheten för vård- och
omsorgsanalys
Box 6070
102 31 Stockholm

Uppdrag om förskrivning av icke medicintekniska produkter

Regeringens beslut

Regeringen ger Myndigheten för vård- och omsorgsanalys i uppdrag att kartlägga förskrivning av icke medicintekniska produkter för rehabilitering eller habilitering, ur ett patient-, brukar- och samhällsperspektiv. Vid genomförande av uppdraget ska Myndigheten för vård- och omsorgsanalys på lämpligt sätt tillvarata de kunskaper och den erfarenhet som finns hos Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting och andra relevanta aktörer.

För uppdragets genomförande under 2019 får Myndigheten för vård- och omsorgsanalys använda högst 1 500 000 kronor. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, anslagsposten 8 Utvecklingsmedel - Kammarkollegiet. Medlen utbetalas engångsvis efter en rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska ske senast den 1 december 2019. Medel som utbetalts för genomförande av uppdraget under 2019 och som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2020.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 14 maj 2020.

Rekvisition, återbetalning och redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

Den tekniska utvecklingen, tillsammans med principen om universell utformning, innebär att produkter som finns tillgängliga på konsumentmarknaden i allt högre grad kan fungera som hjälpmedel. De främsta exemplen är smarta telefoner och surfplattor. Tillgänglighetsfunktioner som förstoring, skärmläsare, text till tal/tal till text, som tidigare enbart fanns i särskilda hjälpmedel, är numera del av smarta telefoner, surfplattor och datorer. Detta har lett till att betydligt fler har tillgång till tillgängliga produkter än tidigare samt att kostnaderna för produkterna har sjunkit kraftigt. Det innebär också att personer med funktionsnedsättning allt oftare inte behöver ett särskilt framtaget hjälpmedel, utan kan använda samma produkter som alla andra. Detta är i linje med de funktionshinderpolitiska målen om full delaktighet i samhällslivet.

Samtidigt så omfattas hjälpmedel av annan lagstiftning än så kallade konsumentprodukter och det innebär att kraven på kvalitet och säkerhet hos konsumentprodukter inte är detsamma som för medicintekniska produkter. Det kan få konsekvenser för den enskilde om hjälpmedlet eller produkten går sönder eller inte fungerar som det är tänkt.

Det är sjukvårdshuvudmannen som beslutar om icke medicintekniska produkter som finns tillgängliga på konsumentmarknaden, ska förskrivas via hälso- och sjukvården. Följaktligen varierar tillämpningen över landet.

Närmare om uppdraget

I uppdraget ska Myndigheten för vård- och omsorgsanalys kartlägga hur vanligt det är att icke medicintekniska produkter förskrivs som hjälpmedel, vilka orsakerna är att det skiljer sig åt över landet och vilka ekonomiska effekter det har för sjukvårdshuvudmännen. Myndigheten bör även undersöka hur förskrivare ger råd om inköp och användning av produkter som patienten köper själv.

I kartläggningen ska det framgå om sjukvårdshuvudmän upplever att de hindras av lokala eller regionala regelverk att förskriva icke medicintekniska produkter som hjälpmedel.

Vidare ska myndigheten kartlägga hur icke medicinska produkter som förskrivs som hjälpmedel upplevs av användare, och om den icke medicinska

produkten är till nytta för användaren eller om användaren upplever oro kring icke medicintekniska produkter som hjälpmedel.

Kartläggningen ska vara uppdelad på ålder och kön.

För uppdragets genomförande under 2020 beräknas kostnaderna till 500 000 kronor.

På regeringens vägnar

Annika Strandhäll

Jenny Wada

Kopia till

Statsrådsberedningen
Finansdepartementet/Budgetavdelningen
Kammarkollegiet
Socialstyrelsen
Sveriges Kommuner och Landsting